Het fotografie ***Stipendium Schiedams Water*** is een initiatief van het Cultureel Forum Schiedam (CFS). Aan de fotografen ***Desiré van den Berg***, ***Lana Mesić*** en ***Çigdem Yüksel*** is in 2021 het Stipendium verleend. Deze prijs is in 2020 in het leven geroepen door het CFS met de opdracht de sociale transitie van de stad in beeld te brengen.
Het CFS heeft in de afgelopen jaren een traditie opgebouwd met fotomanifestaties. Centraal in die manifestaties staan opdrachten, die het CFS verleent aan talentvolle Nederlandse fotografen voor nieuw werk dat een beeld geeft van de sociaal/culturele ontwikkeling van Schiedam. In 2020 is het Stipendium Schiedams Water verleend aan de fotografen ***Sanne Donders*** en ***Sander van Wettum***. Het Stipendium Schiedams Water staat mede in het teken van de viering van 750 jaar Schiedam in 2025. Het streven is erop gericht om in dat jaar een overzicht te presenteren van alle stipendiumwinnaars over de periode 2020-2025.
Het thema van de opdrachten is 'sociale transities'. De bevolking van Schiedam is divers van achtergrond en voortdurend in verandering. Wat gebeurt er in de Schiedamse wijken? Wat is er zichtbaar van de diverse gelaagdheid van de Schiedamse samenleving? Aan de geselecteerde fotografen is gevraagd om binnen het thema een persoonlijk beeld te geven van de richting waar Schiedam, haar inwoners, haar organisaties en bedrijven naar toe gaan. Wat drijft hen? Hoe wonen zij? Hoe gaan zij om met hun vrije tijd en wat vinden ze dat de stad nodig heeft?

Projectleiding Annemarie Sour & Maarten Mulder | ***Jury*** Anne de Haij, Rebecca Simons & Reyn van der Lugt | ***Coördinatie KunstWerkt*** Petra van der Ham | ***Vormgeving*** Maarten Mulder | ***Tentoonstellingsinrichting*** Jeroen Staal | ***Discussiebijeenkomsten De Kansenfabriek*** Brenda Flapper & Karin Oppelland | ***Coördinatie vrijwilligers*** Ine Elderkamp | ***Samenwerkende partners*** KunstWerkt, De Schiedamse Molens & De Kansenfabriek | ***Financiële ondersteuning*** Gemeente Schiedam, Fonds Schiedam Vlaardingen, De Groot Fonds & Prins Bernhard Cultuurfonds – ZH | © 2021w

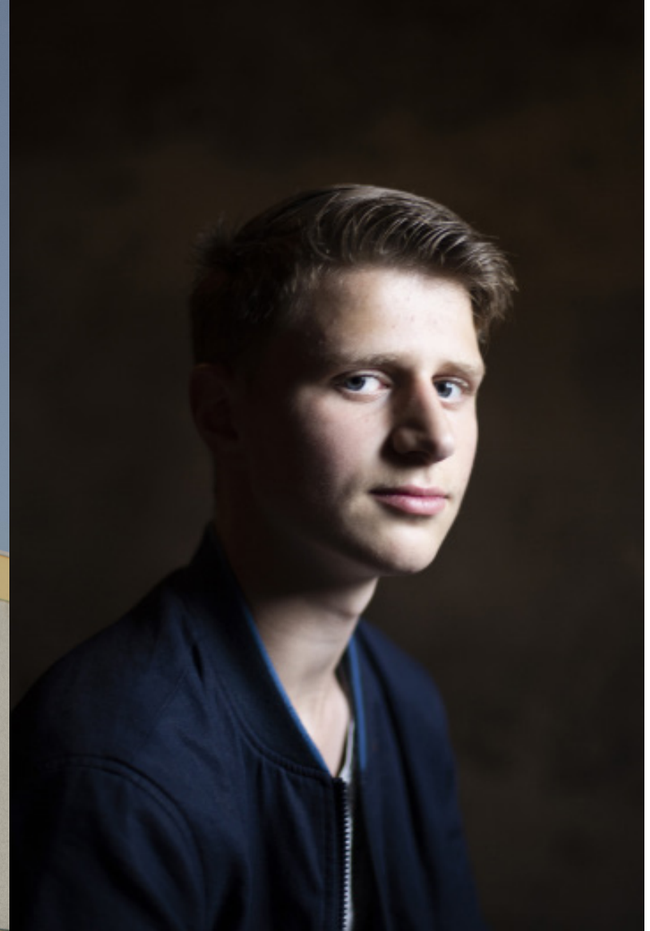

LANA MESIĆ

Voor de prins draaien
Wij mensen zijn net zoals onze steden en maken veel verschillende veranderingen door. Deze overgangen zijn soms overduidelijk, maar net zo vaak lijkend op de wind. Ze zijn alleen voelbaar, maar onzichtbaar voor het oog. We merken alleen de gevolgen ervan. Zoals de wind de wieken van de molens ronddraait, als een rimpel in onze ooghoek.
De Nederlandse molen heeft zich de afgelopen honderden jaren ontwikkeld en heeft diverse technische en politieke veranderingen overleefd. Schiedam telt zeven van werelds hoogste traditionele windmolens. Deze overblijfselen van de jeneverindustrie zijn van fundamenteel belang geweest voor de ontwikkeling van deze industrie.
Mijn focus ligt op de mensen die ervoor zorgen dat de wieken vandaag nog steeds draaien. Ik vroeg me af wat de motivaties van deze mensen zijn die deze vriendelijke reuzen in leven te houden en wat voor veranderingen ze zelf doormaken.
Wat ze allemaal gemeen hebben, is de wens om de molens draaiende te houden. De windmolens zijn voor hen een constante factor in een wereld die nooit stopt met veranderen. Het resultaat hiervan is dat Turkse bakkers en Japanse noedelmakers nu hun kwaliteitsmeel gebruiken en schoolkinderen de binnenkant van de windmolens kunnen bezoeken. Deze symbiotische relatie laat zien dat onze verschillen ook een manier van verbinden is en het behouden ervan waardevol is. Alle mensen die in deze serie zijn gefotografeerd en de bewoners uit Schiedam hebben dezelfde wens: dat de wieken van de Schiedamse molens nog lang zullen draaien. Ook als ze zelf verdwenen zijn.

Bio
De Kroatische Lana Mesić (1987) woont en werkt in Rotterdam. Zij behaalde een Master aan de AKV/St. Joost Academie in Breda. Haar werk is tentoongesteld in vele landen waaronder Brazilië, Zuid-Korea, Kroatië en Japan. Zij heeft diverse prijzen en 'residencies' ontvangen waaronder de Unseen Grolsch Residency.
Haar master-afstudeerproject ging over 'onzichtbare spirits', die ze door middel van fotografie zichtbaar wilde maken. Het onzichtbare proces van vergeving kwam in beeld in Rwanda met de reconstructie van het moment van verzoening van slachtoffers en daders en in Sao Paulo bracht ze de onzichtbare stad in beeld.

STIPENDIUM SCHIEDAMS WATER 2021
FOTOGRAFIE

andere ogen

CULTUREEL FORUM SCHIEDAM

KunstWerkt, Boterstraat 81 Schiedam
8 t/m 24 oktober 2021 | Vr-Za-Zo | 12.00-17.00 uur

ÇIGDEM YÜKSEL

Een nieuw archief van de stad
Waar bestaat het visueel archief van Schiedam uit als we over 100 jaar de archieven induiken om een indruk te krijgen van de stad en haar inwoners van vandaag? Met die vraag in het achterhoofd richtte Çigdem Yüksel zich op Schiedammers met Turkse wortels. Het visueel collectief geheugen van Turkse-Nederlanders bestaat vrijwel hoofdzakelijk uit het klassieke beeld van de eerste generatie Turkse gastarbeiders die naar Nederland kwamen en later hun gezinnen hierheen haalden. Er is in die tijd vastgelegd hoe zij in Nederland aankwamen, werkten in fabrieken, taallessen volgden en hun eigen gemeenschappen oprichtten. Inmiddels groeit de vierde generatie op in Nederland en wilde Yüksel, met het perspectief van nu, de families vastleggen die nu in de stad wonen. Op de foto's zijn families te zien die al generaties lang in Schiedam wonen, maar ook families die er pas zijn komen wonen en zichzelf als nieuwe Schiedammers beschouwen. Deze foto's zijn een aanvulling op het archief van de stad. Inspiratie voor deze familieportretten komt van de portretten die aan het begin van de twintigste eeuw werden gemaakt.

Bio
Fotograaf Çigdem Yüksel (1989) begon haar fotografiecarrière bij de Volkskrant en richtte haar lens voornamelijk op onderwerpen als migratie en mensen op de vlucht. In 2016 reisde ze met twee verslaggevers af naar de Turkse stad Gaziantep om daar een schrijnende portrettenserie te maken van Syrische vluchtelingenkinderen die in schoenenfabrieken werkten. Bij terugkomst won ze de Zilveren Camera 2016. De prijs voor de beste journalistieke foto van het jaar.
Het afgelopen jaar is ze zich steeds meer gaan richten op beeldvorming en de macht van de fotograaf daarin. Daarnaast onderzoekt ze ons collectieve visueel geheugen en de visuele representatie van moslima's in Nederland. Dit resulteerde onder andere in een veelbesproken onderzoeksrapport uit 2020 over de representatie van moslima's in de beeldbank van het ANP. Als beeldmaker wil Yüksel zowel het historisch archief als het collectieve visueel collectieve in Nederland veranderen. Wie bepaalt welke foto's en verhalen wél een plek krijgen in ons archief en welke niet? En waarom is dat? Onlangs begon ze met het vastleggen van de eerste generatie Turkse vrouwen in Nederland, om zo tot een nieuw archief te komen.

DESIRÉ VAN DEN BERG

Heimwee naar de toekomst
Wie naar de cijfers van Schiedam kijkt, zal opvallen dat de leeftijdsgroep 15-25 jaar het minst vertegenwoordigd is in aantal. Toch is dit de generatie waar het hardst op geleund moet worden met betrekking tot de naderende planetaire crises die experts voorspellen. Generatie Z moet de wereld gaan redden. Maar wie zijn deze leiders van de nieuwe koers? In 'Heimwee naar de toekomst' (2021) neemt Desiré van den Berg twee Schiedamse Generatie Z'ers onder de loep, Julia en Aya, die beiden op hun eigen manier werken aan een betere wereld. Waar Julia zich vooral richt op milieu- en klimaatproblematiek, zet Aya zich onuitputtelijk in voor de behoevende medemens.
Generatie Z kenmerkt zich onder andere op het gebied van culturele en sociale veranderingen ten opzichte van eerdere generaties in de manier waarop gemeenschap en collectivisme belangrijker worden gevonden dan het individu. Het is een ondernemende generatie met een groot verantwoordelijkheidsgevoel en omgevingsbewustzijn, die technologie ademt en diversiteit vanzelfsprekend vindt. Traditionele gender-, seksualiteit-, etnische- en familie-identiteiten worden breder gedefinieerd en emotionele intelligentie neemt een belangrijke positie in.

Bio
Desiré van den Berg (1991), studeerde taalwetenschappen in Amsterdam en Chinees aan de universiteit van Leiden en in Hongkong. Tijdens haar studie ontdekte ze de fotografie, ging het nachtleven vastleggen en is later bekend geworden als documentaire- en portretfotograaf. Door haar onderzoek naar talen ontwikkelde ze een fascinatie voor perceptie en perspectieven. Ze is geïnteresseerd in objectiviteit, realiteit en waarheid als concept. In 2011 begonnen als autodidact, beschouwt ze haar werk als een voortdurende zoektocht naar deze thema's in relatie tot zichzelf. Haar werk heeft vaak een sociaal-maatschappelijk karakter. Van den Berg woont in Amsterdam en reist de wereld rond voor het vastleggen van beeldverhalen. Ze won vorig jaar de eerste prijs bij Zilveren Camera voor haar serie over non-binaire drag artiesten en dit jaar belandde haar fotoserie over de Black Lives Matter-demonstratie op de derde plaats. Ze kreeg de titel 'Selection of Dutch Photography 2021' door beroepsorganisatie DuPho.